

**Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester**

Agder (Vest)

Årsrapport 2021

Innhold

1.0 Innledning	1
2.0 Samfunnsoppdrag, organisering og økonomi.....	1
2.1 Samfunnsoppdrag	1
Utvikling i samarbeid med pasienter, brukere og pårørende	1
Faglig omstilling i tjenestene	2
Den nye hjemmebaserte tjenesten.....	2
Fornyelse og innovasjon.....	2
2.2 Nasjonale satsingsområder i 2021	2
Leve hele livet.....	2
Demensplan 2025.....	2
Pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring, herunder klinisk observasjonskompetanse.....	3
Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming	3
2.3 Målgruppe	3
2.4 Samarbeidspartnere.....	4
2.5 Organisering og forankring.....	4
Fag og samarbeidsråd USHT Agder (vest)	5
2.6 Økonomi	5
.....	6
2.7 Måltavle for USHT Agder (Vest) 2019-2022	7
2.8 Nøkkeltall og kontaktpersoner i USHT for kommunene i Agder vest	7
2.8 Teamorganisering i USHT	8
3.0 Metoder for å bidra til å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene	8
3.1 ABC modellen	8
3.2 E-læring og film	9
3.3 Simulering.....	9
3.4 Nettverk.....	10
3.5 Basiskompetanse (mer info).....	11
3.6 Fagdager i 2021	11
3.7 Kommunikasjonsstrategi	11

3.8 Råd og utvalg	12
3.9 Publikasjoner USHT Agder (vest) har bidratt til i 2021.....	12
4.0 Prosjekter	12
4.1 Koordinator pasientsikkerhet og kvalitetsarbeid	12
4.2 Simulering av forhåndssamtale	14
4.3. Bedre helseoppfølging av personer med utviklingshemming.....	14
4.4. Simulering Covid-19.....	15
4.5 Prosjekt IKT Seniorer Agder.....	16
4.6 Observasjon-, vurdering- og handlingskompetanse hos ansatte i kommunale helse- og omsorgstjenester	16
4.7 Digitalisering av basiskompetanse	17
4.8 Koordinator fysisk aktivitet	17
4.9 DesignMeg.....	17
5.0 Tilleggsoppgaver innen ulike satsingsområder	18
5.1 Pasientsikkerhet og forbedringsarbeid (inkludert smittevern, legemiddelhåndtering, gode pasientforløp, NEWS2 og fallforebygging)	18
5.1.1 Legemiddelhåndtering	18
5.1.3 Implementering av NEWS2	19
5.1.4. Lindring.....	20
5.1.5. Forbedringskompetanse.....	20
5.2 Demens.....	21
5.2.1 Prosjekt «Gode demensforløp»	21
5.3 Rehabilitering	22
5.4 Diabetes.....	22
5.5 Kols og o2	22
5.6 Rus og psykisk helse	23
5.7 Velferdsteknologi	23
5.8 Leve Hele Livet.....	23

1.0 Innledning

Kristiansand er vertskommune for Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT) i Agder (Vest). USHT er organisatorisk plassert i Helse og Mestring og tilknyttet team kompetanse og utvikling i direktørens stab. USHT har en bred fagstab bestående av fagkoordinatorer, fagutviklere og prosjektansatte.

Årsrapporten beskriver først samfunnsoppdraget, nasjonale satsingsområder for 2021 og organisering. Deretter beskrives våre ulike metoder, prosjekter og aktiviteter for 2021 som bidrar til å nå målene i samfunnsoppdraget.

2021 har vært sterkt preget av pandemien gjennom hele året i alle kommunene i regionen og i utviklingssenteret. Det er omgjort en del søknader og man har fått til andre tiltak. Det har vært stor omstillingsevne når det har vært nødvendig.

Flere medarbeidere i utviklingssenteret har vært frikjøpt til oppgaver knyttet til pandemien, både vaksinasjon, testsenter og smittesporing. Det har også vært en dreining av opplæring knyttet til smittevern, lindring og andre fagtema knyttet til pandemien. Mye opplæring og aktivitet har vært digital, og det er gledelig å se hvor stor forbedring det har vært innen digital kompetanse blant ansatte i tjenestene de siste to årene.

Pandemien har hatt stor betydning for både ansatte, ledere og brukere. Det har vært lite rom for fysiske treff og dette er ønskelig å prioritere fremover. Samtidig har man lært nye måter å møtes og jobbe på tvers digitalt. Digitale møteplasser vil fortsette å være aktuelt supplement i tillegg fysiske møteplasser. For kommuner langt unna arrangement er det fremdeles aktuelt med streaming eller opptak og deling av ulike kompetansehevende tiltak.

2.0 Samfunnsoppdrag, organisering og økonomi

2.1 Samfunnsoppdrag

Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester er en nasjonal satsing og et av virkemidlene for å realisere målene i Meld. St. 29 (2012-2013) Morgendagens omsorg og Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet. Helsedirektoratet delfinansierer sentrene og gir årlige føringer for sentrenes aktivitet.

Visjonen til Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester er «**Utvikling gjennom kunnskap**».

Det overordnede samfunnsoppdraget til Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester er å bidra til å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene gjennom fag- og kompetanseutvikling og spredning av ny kunnskap, nye løsninger og nasjonale føringer.

Utvikling i samarbeid med pasienter, brukere og pårørende

Tjenestetilbudet skal utvikles sammen med pasienter, brukere og pårørende. Kommunene må aktivt innhente pasientens/brukerens og pårørendes synspunkter når tilbudet til den enkelte utformes. Pasienter, brukere og pårørende må involveres i forbedringsarbeid på tjeneste- og systemnivå.

Faglig omstilling i tjenestene

Tjenestene skal utvikles gjennom faglig omstilling, kompetanseutvikling og nye arbeidsmetoder og organisasjonsformer. Kommunene må blant annet vektlegge forebygging, mestring, tidlig innsats, helsefaglig oppfølging og pasientsikkerhet, aktivisering, nettverks- og miljøarbeid, støtte til pårørende, samarbeid med frivillige og innføring av velferdsteknologi.

Den nye hjemmebaserte tjenesten

Nye brukergrupper med komplekse helsefaglige utfordringer og omfattende psykososiale behov krever utvikling av de hjemmebaserte tjenestene. Tjenestene må komme tidlig inn og understøtte og forsterke trygghet, sikkerhet, selvhjelpenhet og livskvalitet hos pasienter, brukere og pårørende. Det kreves at mer omfattende og mer avanserte tjenester gis i hjemmet.

Fornyelse og innovasjon

Gode tjenester i fremtiden vil kreve at kommunen tar i bruk ny kunnskap og nye løsninger. Lokalt innovasjonsarbeid kan foregå i samarbeid mellom kommuner, helseforetak, fagfolk, tjenestemottakere, kunnskaps- og forskningsmiljøer, organisasjoner og/eller næringslivet.

2.2 Nasjonale satsingsområder i 2021

- Eldrereformen Leve hele livet
- Demensplan 2025
- Pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring, herunder klinisk observasjonskompetanse
- Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming
- Velferdsteknologi

Leve hele livet

I arbeidet med eldrereformen Leve hele livet er utviklingssentrene en del av det regionale støtteapparatet i samarbeid med Fylkesmannen og KS, jf. Meld. St. 15 (2017-2018). I november 2021 overtok USHT Agder (vest) et koordineringsansvar for det regionale støtteapparatet i Agder, Hovedgrunnen til dette var liten tid hos kontaktperson hos Statsforvalter grunnet pandemioppgaver hos Statsforvalter. Utviklingssenteret søkte, og fikk innvilget, 285 000 kroner i øremerkede midler i 2021, jf. Prop. 1 S. (2019-2020). Utviklingssenteret skal generelt prioritere ressurser og kompetanse inn mot arbeidet i reformen og tilby kommunene råd og veiledning i metoder og verktøy i fagutviklings-, forbedrings- og implementeringsarbeid, jamfør samfunnsoppdraget. Det nasjonale støtteapparatet vil bistå utviklingssentrene og det vil være dialog om dette. Helsedirektoratet vil legge til rette for økt samhandling og erfaringsdeling mellom utviklingssentrene.

Demensplan 2025

USHT skal bidra til at kommunene planlegger og gjennomfører sine tjenester i tråd med mål, strategier og tiltak i Demensplan 2025. I 2021 bes USHT spesielt om å bidra til at kommunene planlegger sine tjenester med tanke på disse utfordringene, blant annet gjennom å spre informasjon om demenskartet.no, som gir oversikt over forekomsten av demens i Norge.

Fire viktige innsatsområder:

1. Medbestemmelse og deltakelse
2. Forebygging og folkehelse
3. Gode og sammenhengende tjenester
4. Planlegging, kompetanse og kunnskapsutvikling

USHT Agder vest har tilbudt alle kommunene dialogmøter med tema gode demensforløp og knyttet opp mot demensplan 2025 og prosjekt gode demensforløp i USHT.

Pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring, herunder klinisk observasjonskompetanse

USHT skal tilby kommunene råd og veiledning i arbeidet med kompetanse og metoder som understøtter systematisk arbeid med pasientsikkerhet, klinisk observasjonskompetanse og kvalitetsforbedring, jamfør Nasjonal handlingsplan for pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring og forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse og omsorgssektoren. Tiltakene sees i sammenheng med initiativ knyttet til Leve hele livet reformen.

"I Trygge hender 24/7" omarbeidet tiltakspakken til nasjonale faglige råd i 2020. Utviklingssentret skal bidra til at kommunene blir kjent med denne overgangen og benytter rådene i læringsnettverk og andre relevante arenaer. KlinObs-kommune, forbedringsarbeid og simuleringstrening er særlig aktuelt innen dette satsingsområde. USHT Agder har et eget opplegg med NEWS-instruktører fra kommunene som følges tett opp.

For å styrke arbeidet med systematisk kartlegging av pasientskader i sykehjem, oppfordres Utviklingssentrene til å bidra i arbeidet med videreutvikling og pilotering av håndbok for kartlegging av pasientskader for sykehjem med Global Trigger Tool (GTT) metoden.

USHT Agder (vest) har de siste årene systematisk bygget opp intern kompetanse på forbedringsarbeid og kan p.t. ivareta ansvarsområder beskrevet i nasjonal handlingsplan for pasientsikkerhet 2019-2023. Det er igangsatt forbedringsagentutdanning i samarbeid med SSHF og USHT Agder (øst) høsten 2021. Første kull skal være ferdig sommeren 2022.

Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming

Helsedirektoratet har nylig lansert Nasjonal veileder - Gode helse- og omsorgstjenester for personer med utviklingshemming. Formålet til veilederen er å bidra til kunnskapsbasert praksis, riktige prioriteringer, god samhandling og redusert uønsket variasjon i kommunene. Utviklingssenteret har i sitt oppdrag å drive spredningsarbeid av veilederen ut til kommunene og er i full gang med dette.

Utviklingssenteret har fått innvilget tilskuddsmidler til år to i prosjektet Bedre helseoppfølging av personer med utviklingshemming. Læringsnettverk i arbeid med ernæring og aktivitet, for ansatte i tjenester til personer med utviklingshemming er en av høstens prioriteringer i [prosjektet](#).

Velferdsteknologi

Å sikre bærekraftige tjenester framover, krever nye arbeidsmetoder der breddekompetanse, tverrfaglig samarbeid, koordinering og bruk av velferdsteknologi blir viktig. Det nasjonale velferdsteknologiprogrammet (NVP) har som mål å bidra til god helse og mestring i befolkningen og bærekraftige helsetjenester i kommunene. Programmet videreføres ut 2021.

Det vil være behov for kompetansehevende tiltak, faglig veiledning regionalt og lokalt knyttet til velferdsteknologi. USHT bidrar gjennom bl.a. opplæring i Velferdsteknologiens ABC, basiskompetanse i velferdsteknologi, velferdsteknologikonferanse og opplæring og bruk av digital samhandling og opplæring i digital hjemmeoppfølging.

2.3 Målgruppe

Målgruppene til det enkelte utviklingssenter er ledere og andre ansatte i de kommunale helse- og omsorgstjenestene i eget fylke, først og fremst i sykehjem og hjemmebaserte tjenester. Utviklingssentrene skal ha et bredt faglig perspektiv og inkludere tjenester til alle pasient- og brukergrupper, som personer med somatiske og psykiske sykdommer, rusavhengighet og utviklingshemming.

2.4 Samarbeidspartnere

USHT har en sentral rolle i fag- og tjenesteutvikling i Agder (vest). I kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2021-2024 for vertskommunen Kristiansand er det beskrevet at man i perioden vil ha stort fokus på utvikling av vertskommuneoppdraget for å legge til rette for intern samhandling i den nye kommunen, samt utadrettet samarbeid med de andre kommunene i Agder. Det er viktig å sikre synergi mellom kommunens behov for fag- og tjenesteutvikling og vertskommuneoppdraget som USHT har. Ett av tiltakene for å styrke USHT er tildeling av 1 million til fast stilling som koordinator for Kristiansand Simulering- og ferdighetssenter, og at denne stilling knyttes til USHT.

Utviklingssenteret samarbeider på mange nivå og på mange arenaer. Viktige samarbeidspartnere er blant annet Statsforvalteren i Agder, Sørlandet sykehus, Universitetet i Agder, Senter for omsorgsforskning, Sørlandets fagskole, AOF Fagskole, KS, NAKU, SKIL, Verdighetssenteret, andre kompetansemiljøer og ikke minst de andre Utviklingssentrene i Norge. Det er utstrakt samarbeid med USHT Agder (Øst), med felles ABC seminarer og konferanser, felles prosjekter og annet samarbeid.

Leder USHT er en del av staben til Direktør i Helse og mestring, i team utvikling og kompetanse. USHT har også regelmessig møter med ledere i Lister regionen. Utviklingssenteret har samarbeid gjennom ulike andre faste arenaer som fag- og samarbeidsråd, regional koordineringsgruppe og støtteapparat for Leve Hele Livet, OSS fagutvalg kompetansedeling, OSS fagnettverk rehabilitering, samarbeidsorganet, interkommunale- og kommunale fagnettverk, arbeidsutvalg regional koordineringsgruppe RKG.

2.5 Organisering og forankring

Kristiansand er vertskommune og USHT er organisatorisk plassert i Helse og Mestring og tilknyttet team kompetanse og utvikling i direktørens stab. Det er månedlige møter med teamleder og stabsleder. USHT deltar også sporadisk i ledergruppemøter i de ulike kommunalsjefsområdene i Kristiansand og de andre kommunene i nedslagsfeltet.

Det ble konstituert nytt fag- og samarbeidsråd i 2020 med følgende mandat:

- Gi råd og innspill til hvordan utviklingssenteret løser sine oppgaver
- Gi innspill til prioritering av oppgaver i USHT
- Bidra til erfaringsutveksling og kunnskapsdeling på tvers av sektorer, kommuner og nasjonalt
- Stimulere til samarbeid, kunnskapsutvikling og forskning på tvers av forsknings- og utdanningsinstitusjoner, bruker- og interesseorganisasjoner, kommune og stat

Opgaver til fag- og samarbeidsråd:

- Bidra med faglig kompetanse og råd knyttet til fagutvikling, forskning og innovasjon
- Bidra til at senteret samarbeider med relevante aktører
- Være tilgjengelig for samarbeid mellom møtene ut fra behov og oppgaver som skal løses

Fra Kristiansand kommune (vertskommune):

Elisabeth Holen-Rabbersvik (leder utvalget), teamleder komp. & utv.
 USHT (Agder vest) leder Olga Espegren
 Janne Brunborg, ass. direktør Helse og Mestring
 Inger Ingebretsen, kommunalsjef Livsmestring
 Jan Kenneth Stavenes, avdelingsleder sykehjem
 Birgitte Engestøl, enhetsleder hjemmetjeneste og rehabilitering
 Styrk Vik, kommuneoverlege

Andre kommunerepresentanter:

Ragnhild Bendiksen, rep. Region Kristiansand
 Inger Marete Egeland, leder Lister regionen
 Anne Sofie Hellebø, leder OSS Fagutvalg for kompetansedeling
 Silje Bjerås, leder USHT Agder (øst)
 Anna Charlotte Larsen, KS Agder

Akademia

Mariann Fossum, Instituttleder sykepleievitenskap UiA
 Jens Nærbø, vernepleierutdanning UiA
 Bjørnulf Arntsen/Brooke Hollister, Senter for omsorgsforskning Sør

SSHF

Bente Jahnsen, enhetsleder kompetanseenheten

Brukerrepresentanter

Turi Stapnes, NFU
 Hildur Rødstøl, Kristiansand demensforening

Tillitsvalgte

Ragne Quinteros, Norsk sykepleierforbund Agder

Statsforvalter i Agder

Heidi Danielsen, fagleder

Fag og samarbeidsråd USHT Agder (vest)**2.6 Økonomi**

USHT Agder (Vest) består pr. 31.12.2021 av 17 medarbeidere, i til sammen 12.10 årsverk. Mye av driften er basert på ulike tilskudd. Hovedfinansiering er gjennom basistilskudd fra Helsedirektoratet, egenfinansiering fra vertskommune Kristiansand og tilskudd til ulike prosjekter, i hovedsak fra Statsforvalteren og Helsedirektoratet.

Stillinger finansiert av Kristiansand kommune: leder, merkantil, ABC kontaktperson demens, fagutvikler rehabilitering, fagkoordinator kols og diabetes og klinisk ernæringsfysiolog.

Oversikt finansiering 2021:

Tilskuddsordning	Overført til bundne fond fra 2020	Friske midler søkt i 2021	Tilskudd tildelt 2021 (sum friske og overført fra i fjor)	Overført til bundne fond fra 2021
Basistilskudd USHT, Helsedirektoratet	kr 1 826 651	kr 2 235 000	kr 3 490 144	kr 439 334
Kompetanse- og innovasjonstilskudd, Statsforvalter	kr 548 919	kr 1 500 000	kr 1 448 919	kr 377 086
Lindringstilskudd, Statsforvalteren	kr 289 825	kr 485 675	kr 775 500	kr 145 023
Utviklingshemming, Helsedirektoratet	kr 500 847	kr 1 314 153	kr 1 300 847	kr 342 100
Egenfinansiering, Kristiansand kommune	0	kr 2 559 000	kr 3 559 000	
Gode demensforløp				kr 350 000
Sum	kr 2 594 735	kr 8 093 828	kr 10 574 410	kr 1 653 543

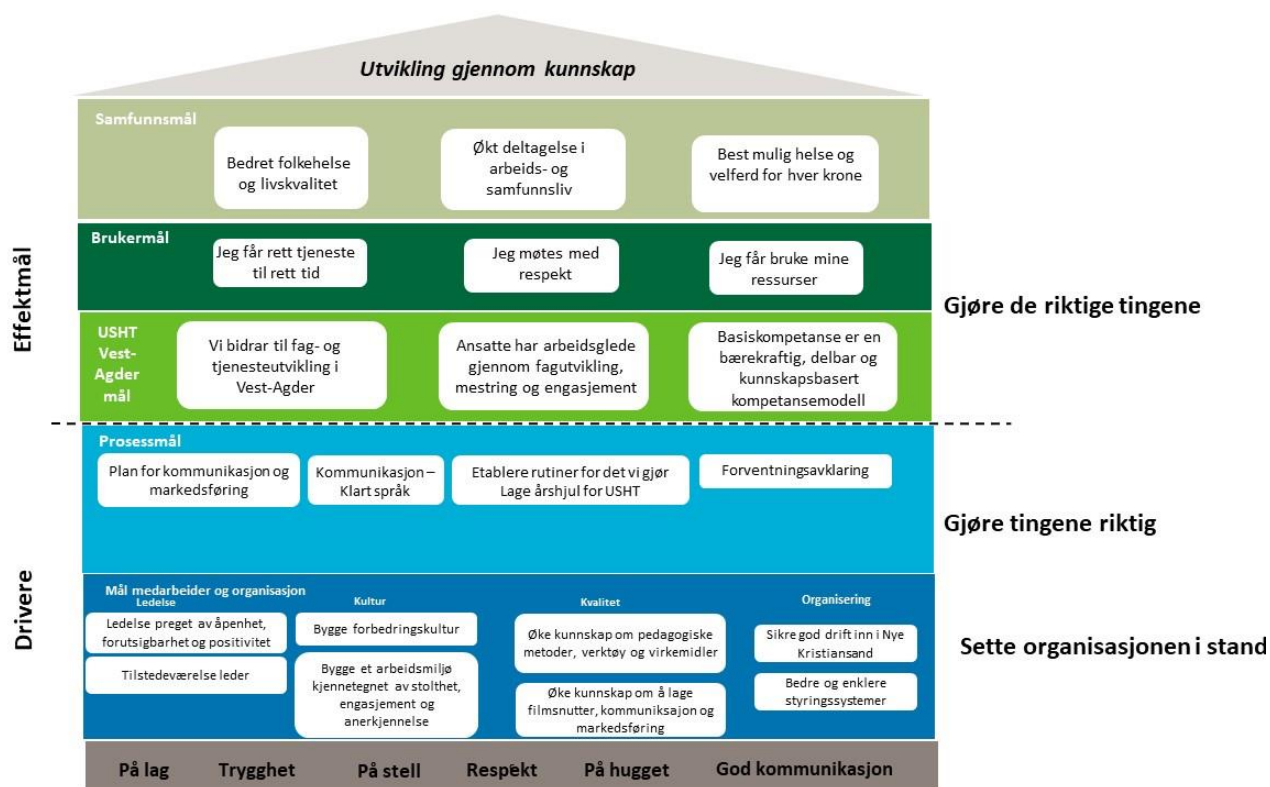
Annen finansiering:

- Til Hisøy Frivilligsentral (fra KMD) til koordinering regionalt læringsnettverk aldersvennlig Agder. Søkt om Kr. 300 00,- (kr. 100 000,- innvilget). Bruk av midler til bl.a. koordinering.
- Design meg – Kvinesdal kommune (søkt om Kr. 159 000,- til USHT bidrag). Innvilget.
- Observasjonskompetanse hos ansatte – Flekkefjord kommune (søkt Kr. 100 000,- til USHT bidrag)
- Rusmidler (Kr. 80 000,- overført fra i fjor, pluss Kr. 66 000,- i friske midler (siste året)).
- NFR søknad VR-simulering med senter for e-helse UiA. Ikke innvilget
- Deltagelse i LIVE@HOME prosjekt 5%

2.7 Måltavle for USHT Agder (Vest) 2019-2022

Det ble utarbeidet egen måltavle for USHT i 2019. Denne ble selvevaluert høsten 2020. Det skal utarbeides ny måltavle for 2021-2024 i juni 2022. USHT-leder deltok i interne prosesser i vertskommunen i 2021, og deler erfaringer og har egen prosess i USHT. USHT Agder (Vest) skal også arbeide mot FN's bærekraftsmål 3, 4, 11 og 17.

2.8 Nøkkeltall og kontaktpersoner i USHT for kommunene i Agder vest

Kilde: <https://no.wikipedia.org/wiki/Vest-Agder>

Kommune	Folketall	Kontaktperson i USHT
Hægebostad	1 690	Birgitte Vabo Nesland
Kristiansand	112 588	Olga Espegren
Farsund	9 695	Elin Baldersheim Nilsen
Lindesnes	23 025	Thomas Gordeladze
Flekkefjord	9 027	Anne Marte Klem
Kvinesdal	5 922	Christina Hagtvedt Paulsen
Lyngdal	10 464	Cathrine Humlen Ruud
Sirdal	1 772	Torunn Helen Eidså
Vennesla	15 110	Ellida Grøsle Henriksen
Åseral	927	Birgitte Vabo Nesland

2.8 Teamorganisering i USHT

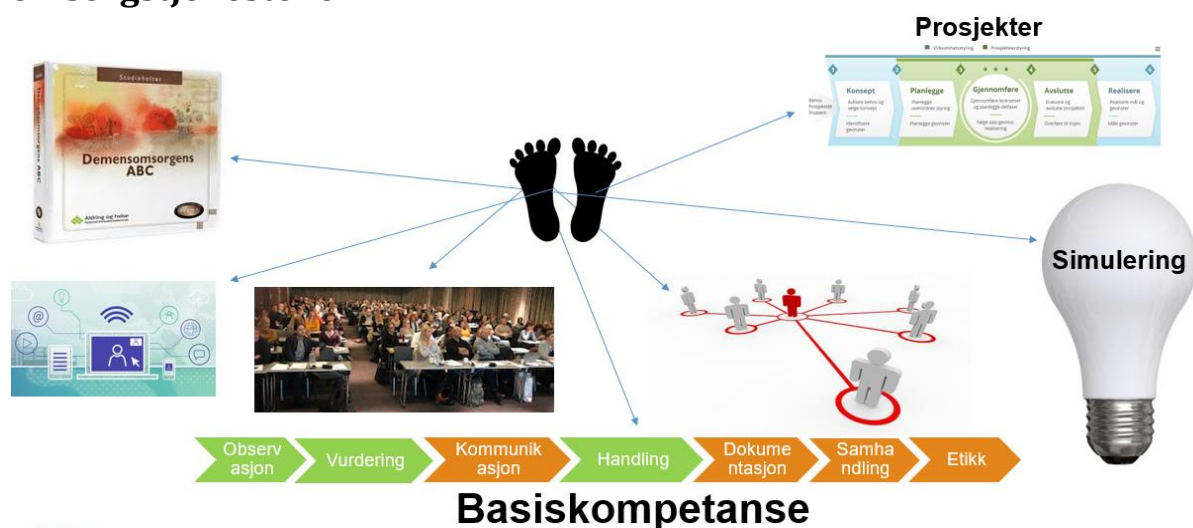
USHT har egne interne møter tirsdag formiddag *hver 3. uke*, kalt fagforum. Det er tavlemøte 10 minutter hver tirsdag morgen (utgår ved hjemmekontor).

Klart språk tilstrebes i skriftlig materiell.

For å arbeide bedre på tvers av fagområder og ta felles ansvar i USHT, deles medarbeidere inn i ulike team med ansvar på ulike driftsoppgaver. Teaminndeling evalueres og revideres våren 2022.

Basis-kompetanse	Nettside	Nyhetsbrev	Sosiale medier	Arendalsuka	Utviklings-konferansen
<ul style="list-style-type: none"> •Krisztina •Anne-Marte •Thomas •Birgitte •Torunn Helen •Olga 	<ul style="list-style-type: none"> •Irene •Cathrine •Elin •Krisztina 	<ul style="list-style-type: none"> •Ellida •Jarie •Olga 	<ul style="list-style-type: none"> •Cathrine •Birgitte •Christina 	<ul style="list-style-type: none"> •Thomas •Olga •Ellida •Krisztina •Anne-Marte 	<ul style="list-style-type: none"> •Olga •Ellida •Birgitte •Irene •Elin

3.0 Metoder for å bidra til å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene

3.1 ABC modellen

ABC-Opplæringspakken er utviklet og administreres på landsbasis av Nasjonal kompetansetjeneste for Aldring og Helse. Velferdsteknologiens ABC er utviklet og administreres av KS.

ABC-studiemodellen er en stor satsning i Agder. Fagseminar tilknyttet ABC opplæringen koordineres sammen med USHT Agder (Øst). I 2021 ble fagseminarene gjennomført digitalt med felles LIVE oppstart og en LIVE spørretime på samtlige fagseminarer. Fagseminarene var også tilpasset pandemi-situasjon slik at deltakere som, av ulik årsak ikke kunne delta seminar dag, kunne bruke presentasjonen med ferdig innspilt informasjon og videoforedrag med refleksjonsoppgaver. Digitale seminarer fortsetter i 2022. Det vil bli benyttet videoforedrag tilpasset de ulike ABC-permene samt noen LIVE foredrag. Fra høsten planlegges det fysiske samlinger som også skal streames.

Det ble gjennomført 7 Fagseminar 2 våren 2021, og 9 Fagseminar 1 høsten 2021. Det var oppstart i følgende ABC 'er høsten 2021: Demensomsorgens ABC perm 1 og 2, Psykiske sykdommer i eldre år,

Mitt livs ABC, perm 1 og 2, ABC Musikkbasert miljøbehandling, ABC Geriatri, ABC aldring og omsorg og Velferdsteknologiens ABC.

Andre aktiviteter tilknyttet ABC:

- Arrangert 2 samlinger for ABC kontaktene i kommunene vest i Agder
- ABC kontaktene vest i Agder er samlet i egen Facebook gruppe for erfaringsutveksling og informasjonsdeling.
- Forbedringsmuligheter av ABC metoden og pedagogisk opplegg på fagseminarer utforskes og innføring av endringer vurderes.
- Innspill til Aldring og Helse med ønske om flere digitale forelesninger knyttet til digitale sendinger.
- Representasjon i Aldring og Helse nasjonale referansegruppe knyttet til ABC-registrering og ABC opplæringen (med mål om forbedring av ABC).

3.2 E-læring og film

Det er et ønske om å fortsatt utvikle og bruke e-læring, film og andre digitale ressurser i større omfang. Det er ønskelig å benytte e-læring og film i læring og markedsføring av fag- og muligheter for kompetanseheving - gjerne i kombinasjon med korte filmsnutter. Det var et mål om å lage enda flere egne filmsnutter i 2021 og ha opplæring av ansatte i bruk av videoutstyr og programvare for redigering. Dette ble gjennomført. Felles opplæring i e-læring, formidling og digital vurdering i samarbeid med UiA. Det ble leid studio ved UiA, men grunnet høy kostnad (brukt Kr. 100 000 i 2021) ved UiA, er det igangsatt arbeid vinteren 2021/2022 for å kjøpe inn utstyr og ha opplæring for å stå for egen filmproduksjon så langt det lar seg gjøre i 2022. Regler for personvern følges, og det følges egen rutine for publikasjon av bilder og film for å ivareta krav i personvernloven.

Kommunene på Agder bruker i stor grad KS-læring som e-læringsplattform, men denne fungerer ikke optimalt pr. dags dato. Det er søkt kvalifiseringsstøtte til RFF Agder for å lage rammeverk til digital basiskompetanse og for å kartlegge om KS-læring egner seg som LMS plattform for digital basiskompetanse. Det er avslag på to søknader. Nå arbeides det med utvikling av dette uten egne prosjektmidler. USHT Agder (Vest) fortsetter å være en pådriver for at KS-læring skal bli en god e-læringsplattform.

3.3 Simulering

USHT har utdannet 70 fasilitatorer gjennom to fasilitatorkurs i august 2020 og mars 2021. Det er nå totalt 79 fasilitatorer i kommunehelsetjenesten i Agder. Alle inviteres til nettverkssamlinger og følges opp av koordinator for simulering for å øke sannsynligheten for at metoden implementeres i kommunene. Simulering er en svært virkningsfull metode for å lære og forbedre mange ulike praktiske ferdigheter, inkludert samarbeid og kommunikasjon. USHT arrangerer årlig simuleringdager i samarbeid med Sørlandet sykehus og Universitet i Agder for sykepleiere i kommunene på Agder.

USHT har i 2021 overtatt ansvaret for simuleringssenter i Kristiansand kommune og ansatt egen koordinator til dette i fast 100% stilling, finansiert av vertskommunen. USHT har simuleringstrening knyttet til Covid-19 for 10 kommuner på Agder. Aktiviteten knyttet til dette handlet i hovedsak i 2021 om opplæring i smittevern, vaksinasjon, testing og smittesporing. Noen kommuner hadde simulering av anafylaktisk sjokk knyttet til simulering, men mye opplæring var med elementer av simulering, men knyttet opp til praktisk ferdighetstrening.

Prosjekt *Simulering av forhåndssamtale* lærte i 2020 opp ti ansatte i sykehjem, omsorgsboliger og hjemmetjenesten i Kristiansand kommune, i simulering, forhåndssamtale og empatisk

kommunikasjon. De ble frikjøpt fra sine ordinære jobber, 10 dager hver i løpet av året, til instruktørutdanning og øvelse i forhåndssamtale på egen arbeidsplass. Prosjektet er breddet ut til Tromsø kommune i 2021, hvor 8 fasilitatorer har fullført opplæring. Kompetanseheving breddes ut til flere kommuner på Agder, flere avdelinger i Kristiansand høsten 2021. Prosjektet tilbød Kr. 2500 i kompensasjon til avdelinger, til vikarinleie, for hver gruppe som gjennomførte simuleringstrening.

Det er blitt noe mindre simuleringstrening i 2021 enn planlagt, grunnet pandemien.

Det er ønskelig å starte opp med simulering ved bruk av VR-briller i regi av USHT. USHT Agder (vest) er partner i søknad om midler til forskning på implementering av simulering med VR-briller i psykisk helse. Søknad fikk avslag i 2021, og forbedret søknad skal sendes i 2022. E-helse UiA er hovedsøker.

3.4 Nettverk

Fagnettverkene består av ressurspersoner fra ulike deler av tjenestene i kommunene, og noen har representanter både fra sykehjem, hjemmesykepleien og tjenester innen habilitering, rus og psykisk helse. Nettverkssamlingene består av fag- og forskningsformidling, av og til med eksterne forelesere, men alltid også erfaringsutveksling blant deltakerne. Medlemmene i fagnettverket bidrar aktivt til deling av kunnskap.

De interkommunale nettverkene fungerer også som arena for samhandling og kompetanseoverføring mellom kommunene, SSHF og UiA. Et vesentlig delmål er å oppnå større grad av kunnskapsbasert praksis i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. I 2021 fortsetter fokus på metode og hvordan ressurspersoner skal dele kunnskap videre på egen arbeidsplass for å få til forbedringer slik at nettverksdeltakelse kommer brukere til gode. Det ble i januar 2021 gjennomført en workshop i samarbeid med USHT Agder (øst og vest) og SOF Sør. Det er ønskelig å søke RFF om kvalifiseringsstøtte til gjennomføring av evaluering av nettverk, basert på workshop for å kartlegge hva som fungerer bra, hva som er utfordrende med å lede nettverk og aktuelle forskningsspørsmål. Dette søknaden er foreløpig utsatt til minimum høsten 2022.

Det er likevel jobbet godt i noen nettverk med mål for hver deltaker om aktivitet på egen arbeidsplass. Dette er ønskelig å evaluere i 2022.

Hvert nettverk arrangerer 2-3 samlinger årlig.

USHT Agder (Vest) koordinerer 6 interkommunale nettverk:

- Demens
- Lindring
- Habilitering
- Saksbehandlerforum
- Interkommunal ledernettverk (digitalt)
- Interkommunalt nettverk for fasilitatorer i kommunene i Agder
- Læringsnettverk Aldersvennlig Agder

USHT Agder (Vest) koordinerer 6 kommunale nettverk:

- Rus og psykisk helse
- Demens
- Lindring
- Kols/O2
- Smittevern
- Velferdsteknologi

3.5 Basiskompetanse (mer info)

USHT Agder (Vest) har utviklet en innovativ modell for basiskompetanse for alle tjenester i helse- og omsorgssektoren i samarbeid med vertskommunen. Selve undervisning og drift av modellen startet opp i 2017. Det er gjennomført både digital og fysisk undervisning i basiskompetanse i 2021, mest i vertskommunen, men også noe til andre kommuner i Agder.

Det er gjennomført videreutvikling av modellen, inkludert digitalisering av modulene empatisk kommunikasjon, diabetes og smittevern i 2021. Flere kommuner har ønske om å ta disse i bruk og det samarbeides med Telemark kompetanse om deling av modulene.

Målet med digitalisering er å kunne utvikle basiskompetanse til et bærekraftig, fleksibelt og engasjerende kompetansehevende verktøy som kan både anvendes lokalt, regionalt og nasjonalt med blandet læring.

3.6 Fagdager i 2021

Fagdager/kurs gjennomført i 2021 er:

20 og 21. jan	Inspirasjonssamling Leve Hele Livet (digital)
3.-4. mars	Konferansen «Samarbeid om velferdsteknologi Agder 2021» (digital)
23.-25. mars	Fasilitatorutdanning i medisinsk simulering for kommuner i Agder
23. sep.	Digital utviklingskonferanse for ledere og ressurspersoner
23.mars	Fagsamling for saksbehandlere i tjenestekontorene Agder (digital)
3. mai	Digital fagdag NEWS2-instruktører
Høsten 2021	Simuleringstrening for NEWS2-instruktører - utsatt til våren 2022

3.7 Kommunikasjonsstrategi

For å nå flest mulig på best mulig måte, er Utviklingssenteret på ulike sosiale medier, vi har egen hjemmeside og vi sender ut månedlig nyhetsbrev til alle som ønsker å abonnere på det.

Du kan abonnere på nyhetsbrevet her: <https://kommune.us19.list-manage.com/subscribe?u=8041451af27dede2244ccf530&id=d03d428eb6>

Lenke til egen nettside: <https://www.kristiansand.kommune.no/navigasjon/helse-velferd-og-omsorg/innovasjon-utvikling-og-prosjekter/utviklingssenter-for-sykehjem-og-hjemmetjenester-agder-vest/utviklingssenter-vest-agder/>

Lenke til nasjonal nettside for Utviklingssentrene: <https://www.utviklingssenter.no/>

Facebook-gruppe: <https://www.facebook.com/Utviklingssenteret-Agder-Vest-940011739366910/>

Instagram: Utviklingssenteret Vest-Agder

Årlig deltagelse med stand på Arendalsuka. I 2021 valgte USHT å ikke ha stand grunnet pandemien, men arrangerte debatt om bærekraftig primærhelsetjeneste for fremtiden i samarbeid med Sørlandsparken legesenter. Lenke til [program](#) og [opptak](#).

Det ble i januar arrangert kurs for medarbeidere for å bli gode på digital samskapning og arbeidsmøter, med utgangspunkt i bruk av Miro. Dette digitale verktøyet er blitt brukt betydelig i 2021.

3.8 Råd og utvalg

USHT Fag- og samarbeidsråd

Regionalt støtteapparat Leve Hele Livet

Møter med kommuner i Vest-Agder – årlig workshop, deltar på noen møter i regionale ledernetttverk

Samarbeid med USHT Agder (Øst)

Samarbeid med andre utviklingsentre (uformelle digitale møter for ledere annenhver måned)

OSS fagråd somatisk rehabilitering

AU Regional koordineringsgruppe (RKG)

Samarbeidsavtale og møter med AOF Fagskole Haugaland Agder

Samarbeidsorgan med SSHF og UIA

Arbeidsgruppe innhold i Helsehus Kristiansand

3.9 Publikasjoner USHT Agder (vest) har bidratt til i 2021

- [kurs i NEWS2](#) for ufaglærte i KS-læring
- NAKU artikkel [Økt kompetanse på helse i Kristiansand](#)
- NAKU artikkel [Kompetanseheving gjennom årsplan](#)
- [Kvalitativ](#) og [kvantitativ](#) studie på DesignMeg kurs for innvandrere
- Digital basiskompetansemodul i diabetes i KS-læring
- Digital basiskompetansemodul i grunnleggende smittevern i KS-læring
- Digital basiskompetansemodul i empatisk kommunikasjon i KS-læring
- Arrangert [digital](#) Utviklingskonferanse for kommunene i Agder, hvor ledere samlet seg fysisk i egen kommune sammen med deres kontaktperson i USHT
- Bidrag på nasjonal pasientsikkerthetskonferanse 10. nov 2021 ([opptak](#))
- Foredrag på Helsedirektoratets lansering av ny veileder 2021 ([opptak](#))
- Foredrag på BI «En fastlegeordning for fremtiden» 17.mars 2021 ([opptak](#))
- Arrangert debatt på Arendalsuka 2021 om «bærekraftig primærhelsetjenesten» ([opptak](#))
- Månedlig nyhetsbrev

4.0 Prosjekter

Prosjektene som beskrives i denne årsrapporten er kun de der USHT er prosjekteier eller delaktig i selve prosjektet.

4.1 Koordinator pasientsikkerhet og kvalitetsarbeid

Prosjektnavn	Koordinator pasientsikkerhet og kvalitetsarbeid
Kort beskrivelse	Sammen om kvalitet og forbedring er et avsluttet 3-årig prosjekt. Prosjektet skal videreføre arbeidet og implementeringen fra Gode pasientforløp. Dette er et

	<p>samarbeid mellom USHT Aust-Agder, USHT Vest-Agder og SSHF. I forbindelse med prosjekt Sammen om kvalitet og forbedring er det kommet frem at det er behov for videreføring i drift med koordinator for pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring.</p> <p>Prosjektgruppen består av deltagere fra samarbeidspartnerne, USHT Agder (øst).</p> <p>Hovedmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bindeledd med fokus på pasientsikkerhet i overganger mellom helseforetak og kommuner, begge veier • Rådgivende og veiledende funksjon for kommuner i Agder • Støtte og hjelp for kommunene i Agder for på sikt å bidra til færre pasientskader, bedre pasientsikkerhetskultur, og varige strukturer for pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgssektoren • Øke kompetanse i forbedringsmetodikk hos ansatte i kommunene
Prosjekteier	USHT Agder (vest)
Prosjektleder	Ellida Grøsle Henriksen
Aktivitet 2021	<ul style="list-style-type: none"> • Besøk i Vennesla kommune for råd og innspill til innføring av risiko- og forbedringstavler i sykehjem • Ferdigstilt basiskompetansemodul Forbedringsmetodikk. Denne er planlagt digitalisert 2022 • Startet samarbeid med SSHF (KOM-prosjektet) om Regional forbedringsagentutdanning på Agder i mars 2021. Det er ikke tidligere laget agentutdannelse på kommunenivå, heller ikke i samarbeid med helseforetak • Oppstart av kull 1 i Regional forbedringsagentutdanning på Agder oktober 2021, 36 deltakere i alt fra kommuner i Agder (16) og SSHF (16) • Det er i alt 16 veiledere fra kommunene/SSHF som bidrar i dette arbeidet • Videre er det planlagt oppstart av kull 2 høst 2021 • Samtidig er det planlagt tilbud om oppstart av videreutdanning i veiledning av forbedringsarbeid. Dette er aktuelt for de som har gjennomgått kull 1 eller har tilsvarende forbedringskompetanse. Det er planlagt disse skal være veiledere for forbedringsagenter i kull 2 • Videre er det ønske å tilby nettverk for agentene på sikt • Innhentet kontaktopplysninger til kvalitetsansvarlige i kommunene i vestre del av Agder, som kanal til kommunene (i tillegg til kommunecontakter) i forhold til informasjon etc. • Opprettet samarbeid og nettverk i forhold til Regional forbedringsagentutdanning/Veilederutdanning med UNN og Vestre Viken HF • Samarbeid med Helsedirektoratet i forhold til undervisningsmaterieell fra Nordisk forbedrings-agentutdanning • Samarbeid med Helsedirektoratet i forhold til undervisningsmaterieell fra veilederutdanning • Avtalt opprettelse av plattform i SharePoint eller lignende, for ansvarlige for agent- og veilederutdannelse (kommuner (USHT'er) og helseforetak) som nasjonalt digitalt samarbeidsforum

	<ul style="list-style-type: none"> • Det er kommet signaler om at USHT Finnmark har ønsket samarbeid/nettverk
Finansiering	Kompetanse- og innovasjonsmidler fra Statsforvalter.
Tidsperiode	2021-2023
Spredning	Regionalt og nasjonalt via felles prosjekt, ekspertgruppe med nasjonale aktører, nasjonale USHT samlinger, nyhetsbrev, mail og annen markedsføring. Ønskelig å dele modellen nasjonalt dersom den fungerer og er bærekraftig.

4.2 Simulering av forhåndssamtale

Prosjektnavn	Simulering av forhåndssamtale
Kort beskrivelse	Mål: Helsepersonell er trygge på å gjennomføre forhåndssamtaler med aktuelle pasienter og deres pårørende, og Prosjektet kan ha betydning for antall hjemmeboende som velger å dø hjemme fordi de er trygge. En forhåndssamtale er først og fremst en mulighet for pasienten og pasientens pårørende til å fortelle hva som er viktig i pasientens liv og om ønsker og behov når livet går mot slutten.
Prosjekteier	USHT Agder (Vest) og Tromsø kommune/USHT Troms.
Prosjektleder	Olga Espegren og Maria Therese Figenschou
Aktivitet 2021	Evaluere opplæringsplan for fasilitatorer i simulering av forhåndssamtale. Øve på simulering av forhåndssamtaler i kommunehelsetjenesten Gjennomføre opplæring, simulering og evaluering i Tromsø kommune Spre opplæring, simuleringstrening til andre kommuner i Agder
Finansiering	Kompetansehevende tiltak for lindrende behandling og omsorg ved livets slutt. Fylkesmannens tilskudd til Lindrende behandling ved livets slutfase.
Tidsperiode	2019-2021
Spredning	Regionalt og nasjonalt via felles prosjekt, ekspertgruppe med nasjonale aktører, nasjonale USHT samlinger, nyhetsbrev, mail og annen markedsføring. Ønskelig å dele modellen nasjonalt dersom den fungerer og er bærekraftig. Det er laget egen prosjektside med opplæring på utviklingssenter.no Det er laget egen e-læringsmodul i KS-læring i empatisk kommunikasjon. Lindenes kommune har øvd mye på simuleringstrening av forhåndssamtale høsten 2021 med støtte fra USHT.

4.3. Bedre helseoppfølging av personer med utviklingshemming

Prosjektnavn	Bedre helseoppfølging av personer med utviklingshemming
Kort beskrivelse	Målet med prosjektet er å gi god helseoppfølging for personer med utviklingshemming. Oppnås ved å øke kompetanse hos ansatte i bofelleskap og legesentre; samt gi tilgang på nødvendig utstyr og verktøy for helseoppfølging. Lage bærekraftige rutiner/ maler, kompetansepakker og forbedre samarbeid mellom bofelleskap og legesentre. Nettside: https://www.kristiansand.kommune.no/tema/usht/prosjekter/bedre-helseoppfolging-uh/
Prosjekteier	USHT Agder (Vest) og Kristiansand kommune

Aktivitet 2021	<p>Oppstart læringsnettverk for ansatte med ernæring og aktivitet som tema. Småskalatesting av årlig helsekontroll, mot flere legesentre og kommuner. Implementering av sjekklister årlig helsekontroll i voksenhabilitering i Kristiansand kommune.</p> <p>Deling av materiell til årlig helsekontroll med andre PHT-legesentre i landet</p> <p>Opplæringsfilm for praktisk gjennomføring av NEWS2-målinger, publisert i eget kursopplegg på KS læring.</p> <p>Presentert prosjektet for PHT, ALU, SKIL, Arendalsuka, NAKU, Aldring og Helse, NFU, i tillegg til flere interne møter kommunalt og med prosjektorganisasjonen.</p> <p>Presentert på nasjonal digital lansering av ny nasjonal veileder for tjenester til personer med utviklingshemming.</p>
Finansiering	Helsedirektoratet søkes
Tidsperiode	2020-2023
Spredning	Internt i Kristiansand kommune det første og andre året. Deretter regionalt og nasjonalt via de andre USHT'ene, NAKU, SKIL og andre arenaer. Deling også på USHT nettverk i habilitering, samlinger, nyhetsbrev, mail og annen markedsføring. Ønskelig å dele modellen nasjonalt dersom den fungerer og er bærekraftig.

4.4. Simulering Covid-19

Prosjektnavn	Simulering
Kort beskrivelse	<p>Kristiansand kommune var i 2020 vertskap for et felles interkommunalt mottak for Covid-19 pasienter for Region Kristiansand og Setesdalskommunene (10 kommuner). For at dette skulle kunne fungere (og ha nok kapasitet) under en eventuell pandemi var det viktig at sykehjem i alle kommuner kunne håndtere egne sykehjemspasienter som får Covid-19. Ansatte ved disse sykehjemmene, samt de som skal jobbe ved felles interkommunalt mottak, hadde alle behov for kompetanse i Covid-19. USHT ble våren forespurt om bistand med opplæring. Listerkommunene ønsker også å tilslutte seg en slik opplæring.</p> <p>Erfaring fra etablering av lokalt Koronasenter på Kløvertun i Kristiansand brukte simulering (praktisk og realistisk øvelse) på å lære opp og trygge ansatte på behandling av pasienter med Covid-19. Til dette ble det brukt simuleringssdukke (anskaffet av tidligere Songdalen kommune). Selve opplæringen tar ca. 1,5 timer for hver gruppe med ansatte (5-6 personer maks pr. gruppe). Man øver da gjerne samtidig på bruk av NEWS, ISBAR og ABCDE.</p> <p>USHT har bistått med opplæring knyttet til Covid-19 for felles interkommunalt mottak for Covid-19 pasienter for Region Kristiansand og Setesdalskommunene (10 kommuner). USHT har ansvar for bistand i opplæring av ansatte i alle kommuner i Agder (vest) og kommuner i Setesdal slik at de kunne ivareta egne sykehjemspasienter med Covid-19 på sine sykehjem.</p> <p>Det vil også være aktuelt å bistå med simuleringstrening til andre deler av helsetjenestene som har behov for kompetanseheving innen covid-19 relaterte tema, som f.eks. habilitering og tjenester innen rus og psykisk helse.</p> <p>Simuleringstreningen innebar scenarier som omhandler bl.a. Covid-19, NEWS2, av- og påkledning med smittevernutstyr, kols-forverring og lindring. Alle ble tilpasset den enkelte avdeling.</p> <p>Det vil bli satt opp fasilitatorkurs til ansatte fra flere kommuner, slik at flere kan starte opp med systematisk simuleringstrening i sin tjeneste. USHT vil tilby veiledning og støtte inn i arbeidet med å starte opp simuleringstrening.</p>

Prosjekteier	USHT Agder (Vest)
Aktivitet 2021	Simuleringstrening i kommuner på Agder (USHT bistod ved behov) Utdanning av fasilitatorer i medisinsk simulering Drift av nettverk for fasilitatorer Utarbeidelse og deling av scenarier for simuleringstrening
Finansiering	Søker statsforvalter om kompetanse- og innovasjonstilskudd
Tidsperiode	2020-2023
Spredning	Simuleringstrening internt i Kristiansand kommune i tillegg til 10 andre Agder-kommuner. USHT bistår med støtte og veiledning, samt gjennomføring av simuleringstreninger.

4.5 Prosjekt IKT Seniorer Agder

Prosjektnavn	IKT seniorer Agder
Kort beskrivelse	Målet med prosjektet er opplæring og implementeringsstøtte for å styrke den digitale kompetansen for seniorer i Agder. Prosjektet skal bidra til å heve den digitale kompetansen ved å benytte frivillige til å bidra i opplæring i bruk av digitale verktøy som smarttelefon nettbrett, PC og annet
Prosjekteier	USHT Agder øst i samarbeid med USHT Agder vest og Arendal kommune
Prosjektleder	Silje Marie Jensen
Aktivitet 2021	Det er etablert et samarbeid med Pensjonistforbundet omkring ordningen teknologiambassadører. Prosjekt IKT seniorer Agder er en bidragsyter i å rekruttere flere teknologiambassadører i Agder, kompetanseheving for teknologiambassadørene lokalt i Agder og gjøre ordningen kjent i kommunene. Det er etablert et samarbeid med Fylkesbiblioteket i Agder hvor målet er å jobbe for at bibliotekene kan bli en møteplass for digital opplæring. I samarbeid med Seniornett og Ressurs – og kompetansesenter for datakultur og e-sport ble det arrangert Digital festival i 6 bibliotek i Agder. Prosjektet har ellers hatt fokus på å sette opplæring og implementeringsstøtte i digital kompetanse på dagsorden i fylkeseldrerådet, de kommunale eldrerådene og andre fora.
Finansiering	NVP
Tidsperiode	Fikk tildelt støtte i 2020 og 2021. Overført midler til 2022.
Spredning	Målet i prosjektet er å sikre involvering av kommunene i Agder i spredning av kompetanse og verktøy som kan motvirke ensomhet for seniorer.

4.6 Observasjon-, vurdering- og handlingskompetanse hos ansatte i kommunale helse- og omsorgstjenester

Flekkefjord kommune har innledet et samarbeid med USHT Agder (Vest) og søker Statsforvalter om midler til et prosjekt for å kartlegge og forbedre observasjonskompetanse hos ansatte i kommunens helse- og omsorgstjenester. Et validert kartleggingsverktøy for å vurdere ansattes observasjons- og handlingskompetanse er digitalisert og tilgjengelig i KS læring. Det gjennomføres en kartlegging av ansatte før og etter kompetansehevingstiltak. På denne måten vil arbeidsgiver få oversikt over behovet for hva er nødvendig kompetanse, hva må prioriteres og kunne iverksette målrettede kompetansehevede tiltak.

Etter gjennomført kartleggingen i KS er det utarbeidet et Excel skjema for å analysere resultatene. Skjemaene er delt opp i ulike temaer som blant annet HRL, sår, diabetes, kartleggingsverktøy og fallforebygging.

Kartleggingsverktøyet er testet ut på et sykehjem og en avdeling innen habilitering. Etter at ansatte har gjennomført kartleggingen, får de tilsende spesifikk kompetansehevning utfra svarene i kartleggingsverktøyet med en dato for gjennomføring. Etterpå gjennomføres en ny kartlegging for å se om kompetansehevningen har hatt effekt.

Det er behov for forbedringer og optimalisering både i kartleggingsverktøyet og i Excel skjemaet for at analysene av resultatene skal fungere bedre.

4.7 Digitalisering av basiskompetanse

Søkt RFF Agder om kvalifiseringsstøtte til å utvikle kunnskapsbasert rammeverk til digital basiskompetanse og kartlegge om KS-læring egner seg som LMS plattform for digital basiskompetanse. Søknad ikke innvilget.

4.8 Koordinator fysisk aktivitet

Prosjektnavn	IKT seniorer Agder
Kort beskrivelse	Søkt og fått innvilget Statsforvalter om innovasjonsmidler til implementering av videre arbeid i drift, på kompetanse og verktøy i mer fysisk aktivitet for brukere i kommunehelsetjenesten.
Prosjekteier	USHT Agder vest
Prosjektleder	Ingeborg Landen
Aktivitet 2021	Undervisning av fysisk aktivitet i bofellesskap for personer med utviklingshemming Utvikling av basiskompetanse i fysisk aktivitet Undervisning i basiskompetanse i fysisk aktivitet i ulike deler av tjenesten Oppstart i utvikling av digital basismodul i fysisk aktivitet.
Finansiering	Innovasjonstilskudd fra Statsforvalter
Tidsperiode	Fikk tildelt støtte i 2021.
Spredning	Målet i prosjektet er å fysisk aktivitet hos brukere i kommunehelsetjenesten i kommunene i Agder.

4.9 DesignMeg

Det er søkt og innvilget kvalifiseringsstøtte fra RFF på kr. 300 000 (Speech design) og Kr. 100 000 (NORCE). Kvinesdal kommune har søkt Statsforvalter om innovasjonstilskudd i 3 år. Tilskudd brukes til å dekke kursavgift til flere kommuner på Agder. Overskudd overført til 2022. Noe utfordring med kurs grunnet pandemi. To rapporter er publisert [kvalitativ](#) og [kvantitativ](#) studie i 2021. NORCE skal i samarbeid med USHT kartlegge behov for kurs i kommuner i Agder og Oslo.

4.10 Læringsnettverk Aldersvennlig Agder

Det er søkt Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) på tilskuddsordningen for kompetansetiltak innen plan, kart og geodata. Det ble innvilget 100 000,- for drift av læringsnettverket (innvilget 100 000,- av opprinnelig søkt 300 000,-). Dette er et samarbeid mellom

USHT Agder vest og Agder øst, KS Agder og Hisøy frivilligsentral. Opprettelsen av et slikt læringsnettverk er en del av gjennomføringsplanen for det regionale støtteapparatet for Leve hele livet Agder. Målet for læringsnettverket er å øke kompetansen til kommunene i Agder om aldersvennlig lokalsamfunn. Læringsnettverket skal styrke kommunene i strategisk planlegging, tverrsektorielt samarbeid og involvering av eldre i aldersvennlig utvikling både på kort og lang sikt. Arbeidet gjøres i tett samarbeid med Senteret for et Aldersvennlig Norge som driver det nasjonale nettverket for Aldersvennlig lokalsamfunn. Dette regionale nettverket følger opp temaene fra det nasjonale læringsnettverket og trekker det ned i et regionalt perspektiv med en mer arbeidsfokusert tilnærming.

Læringsnettverket hadde oppstart høsten 2021. Det ble holdt et digitalt møte for å innhente innspill til hvordan nettverket bør driftes for å møte behovene til kommunene. Det ble deretter holdt et informasjonsmøte for kommunene. Første digitale nettverkssamling ble holdt 4.november 2021. Andre digitale nettverkssamling skulle opprinnelig blitt gjennomført 15.desember 2021, men ble utsatt til 21.januar 2022 grunnet covid-19.

5.0 Tilleggsoppgaver innen ulike satsingsområder

5.1 Pasientsikkerhet og forbedringsarbeid (inkludert smittevern, legemiddelhåndtering, gode pasientforløp, NEWS2 og fallforebygging).

5.1.1 Legemiddelhåndtering

Multidosepakking av legemidler er ment å være et tiltak for å øke kvaliteten i legemiddelhåndteringen i kommunehelsetjenesten. Både forskning og erfaring viser at det motsatte kan være resultatet, om det ikke er en felles forståelse av hvilke ansvar og oppgaver som tilfaller de enkelte aktørene i denne samhandlingen. I 2021 har USHT Agder øst arbeidet med å utarbeide anbefalinger om samarbeid for multidose, hvor USHT Agder vest har deltatt i arbeidsgruppe. Disse anbefalingene tar utgangspunkt i anbefalingene som er utarbeidet i Oslo, og deretter tilpasset Agder.

5.1.2 Ernæring

Det har blitt jobbet mye i en nyopprettet bolig for brukere med utviklingshemmede med å følge opp rundt rutiner for ernæring, systematisk ernæringsarbeid og kartlegging av vaner rundt matinntak for beboere. I 2020 ble det brukt en del tid på å gjøre klart systematikken av rutiner, ukesplanlegging og ernæringsplaner før brukerne flyttet inn. Dette arbeidet har blitt fulgt opp i 2021 av klinisk ernæringsfysiolog for å støtte personalet med faglig innspill, delta på personalmøter og legge til rette for godt systematisk ernæringsarbeid. Klinisk ernæringsfysiolog trekker seg ut av arbeidet i 2022 og boligen skal kunne klare seg selv fremover og fortsette det arbeidet de allerede har gjort.

Satsingen på denne boligen skal kunne vise at det er mulig å jobbe fokusert på dette området og være en bolig hvor andre ansatte i kommunen kan hospitere for å se hvordan arbeidsmetoden har fungert i praksis.

Rutinene for kartlegging av underernæring og skriving av ernæringsplaner i omsorgssentrene er oppdatert og revidert for å fordele ansvaret og samarbeidet mellom primær og sekundærkontakt.

Det ventes på en ny nasjonal faglig retningslinje for forebygging og behandling av underernæring, men det er noe uvisst når denne slippes.

Det arbeides med å se på måten MNA kartleggingsskjema for underernæring brukes i elektronisk journal (Profil) og om det vil være enklere for ansatte at dette dokumentet lages om til et Word-dokument. Det er planlagt å skrive egne rutiner for dette i hjemmesykepleien og det planlegges møter rundt dette når den nye veilederen slippes

Det er lagt til flere muligheter for å melde om avvik rundt ernæring og kosthold i kvalitetssystemet for å synliggjøre dette og forbedre rapporteringsmuligheter.

Helsestasjonene i Kristiansand kommune ønsker veiledning rundt vegetarisk og vegansk kosthold da de møter en økende trend hos mødre med dette kostholdet.

Planlagte aktiviteter i 2022:

- Avslutte arbeidet med oppfølging av ernæringsarbeidet med ernæringsplaner, rutiner og fokus på ernæring hos nyopprettet bolig for utviklingshemmede februar 2022
- Gjennomføre basiskompetanseundervisning
- Gå igjennom og endre på basiskompetansemodul for utviklingshemmede
- Lage brosjyrer spesifikt for ernæringsutfordringer som kan brukes av kommunen, både for ansatte, brukere og pårørende
- Etter ønske fra nettverk for fagkoordinatorer i OMS er det planlagt å lage en film om hvordan man går frem for å gjennomføre ernæringskartlegging og skriving av ernæringsplaner
- Gjennomføre undervisning for seniorseminar om ernæring
- Fortsette læringsnettverket for ernæring og aktivitet for ansatte som jobber med utviklingshemmede
- Være veileder for forbedringsagentutdannelsen Regional forbedringsagentutdanning i samarbeid med SSHF v/KOM-prosjektet
- Ferdigstille undervisningsfilm om hvordan man dokumenterer ernæring i elektronisk journal Profil
- Undervisning om vegansk/vegetarisk kosthold hos mødre for helsestasjonene i Kristiansand kommune
- Lage scenario for simulering rundt ernæring - ønsket hos nyopprettet bolig for utviklingshemmede

5.1.3 Implementering av NEWS2

I 2020 gikk sykehusene og de fleste kommunene i Agder, fra TILT over til å bruke NEWS2. En arbeidsgruppe fra USHT Agder øst og vest, jobbet med tilpasning av verktøyet til bruk i kommunehelsetjenesten og utarbeidet en digital opplæringspakke. Det ble anbefalt at alle arbeidssteder opprettet NEWS2-ressurspersoner, og opplæringspakken ble gjort tilgjengelig for disse via epost. Det ble utviklet og trykket opp NEWS2 kort, ABCDE-kort og ISBAR-blokker, samt maler for informasjon og dokumentasjon til bruk i kommunene.

Gjennomførte aktiviteter i 2021:

- Evaluering av opplæringspakken. Dette førte til noen justeringer i prosedyre og kurve.
- Det var behov for å forenkle tilgjengeligheten, noe som førte til utvikling av nye nettsider, der informasjon og opplæringsressurser til ressurspersoner er samlet og lettere tilgjengelig. Se www.kristiansand.kommune.no/news
- Støtte ressurspersoner til implementering i egen kommune/eget arbeidssted. Deltatt på informasjonsmøter til fagsykepleiere og ledere ved behov.
- Undervisning UIA – på studiet kartlegging og klinisk vurdering
- Bidrag til innspilling av opplæringsvideo til bruk av NEWS i habiliteringsfeltet.
- Gjennomføring av digital fagdag 3. mai med aktuelle forelesere samt erfaringsutveksling
- Gjennomføring av digitale kurs for nye ressurspersoner og kurs i bruk av NEWS/PEVS til barn, desember 2021
- Fagdag på høsten med simuleringstrening i hver kommune, måtte utgå grunnet pandemien. Planlegger tilbud om dette i løpet av 2022.

5.1.4. Lindring

Gjennomførte aktiviteter i 2021:

- Basiskompetanse etter bestilling; gjennomført seks kurs i tillegg undervisning i lindring til KOLS-pasienter, undervisning til helsefagarbeidere på natt og til ansatte i en bolig til utviklingshemmede, totalt 124 personer.
- Gjennomført tre digitale og en fysisk nettverkssamling for ressurspsykepleiere interkommunalt og i Kristiansand kommune
- Fagdager i lindring i samarbeid med SSHF, UIA og Kreftforeningen er utsatt til 2022
- Innspilling av to undervisningsfilmer i lindring
- Utvikling av brosjyre med informasjon til pårørende og personalet om terminal fase
- Undervisning av sykepleiestudenter og masterstudenter
- Simulering av sykepleiestudenter før praksis x 3 dager
- Representant inn i referansegruppe for EVU Lindrende omsorg
- Samarbeid om lindring på Agder med nettverk for ressurspsykepleiere i kreft og palliasjon
- Medlem av programkomité for kreftkonferansen i Kristiansand 2021, samt bidragsyter ved gjennomføring av konferansen
- Bidra inn i prosjektet "Simulering av forhåndssamtalen". Utforme poster som ble antatt på Landskonferansen i kreftsykepleie
- Planlegge oppfølging av NOU 2017 og Stortingsmelding med påfølgende nasjonal handlingsplan for palliasjon. Med i nasjonal referansegruppe for Stortingsmelding
- Undervisning og veiledning etter behov om "Lindring til pasienter med Covid-19"
- Oppfølging av "Livets siste dager" i Kristiansand kommune. Gjennomført fire kurs à 2.5 time om hvordan ta i bruk Livets siste dager i Profil
- Utredning av kommunalt lindrende C-19 team
- Forankring av Palliativ plan blant ressurspersoner i lindring i Agder

5.1.5. Forbedringskompetanse

- Fortsette integrere forbedringsarbeid i allerede eksisterende Basiskompetansemoduler

- Basiskompetansemodul Forbedringsmetodikk er ferdigstilt. Planlagt digitalisert i løpet av 2022
- Overordnet rådgivning om forbedringsarbeid til kommunene
- Forbedringsagenter stiller seg til rådighet til å veilede lokale forbedringsprosjekt
- Regional forbedringsagentutdanning i samarbeid med SSHF v/KOM-prosjektet
- To fra USHT har deltatt i "Hackaton" med tema nullvisjon av pasientskader i helsetjeneårets ved Pasientsikkerhetskonferansen 3.november (<https://www.itryggehender24-7.no/aktuelt/nyheter/bli-med-a-hacke-norsk-pasientsikkerhet>)
- En USHT-ansatt deltar i komite som utarbeider Norsk Standard (NS) for Helsefagarbeidere
- Deltakelse i arbeidsgruppe ved Senter for Omsorgsforskning NTNUs utarbeidelse av e-læringsprogram for prosessveiledning, ved implementering av Leve hele livet-reformen <https://www.helsebiblioteket.no/omsorgsbiblioteket/leve-hele-livet/videoressurs-for-prosessveiledning>

5.2 Demens

Gjennomførte aktiviteter i 2021

- Basiskompetanse etter bestilling; Gjennomført undervisninger i grunnleggende demensomsorg, utfordrende atferd, kommunikasjon og samhandling og makt og tvang. For til sammen 314 deltakere totalt
- Gjennomført instruktørkurs i Empatisk kommunikasjon
- Forfattet e-læringskurs i Empatisk kommunikasjon i samarbeid med andre USHT kollegaer. Ferdigstilles jan/feb 2022
- Startet på prosessen med å digitalisere emner i basiskompetanse Demens
- Spilt inn opplæringsfilmer på studio i UIA til bruk i ABC
- Utarbeidet scenario med læringsmål i kommunikasjon til ansatte som jobber i demensarbeidslag (gjennomført to runder med simuleringstrening så langt)
- Gjennomført 2 digitale nettverkssamlinger for ressurspersoner i demens i Agder vest kommunene og 3 nettverkssamlinger for ressurspersoner i demens i Kristiansand, to digitale og en fysisk
- Vært faglig ansvarlig og lede fagseminarer i ABC kompetanseprogram
- Undervist studenter som skal ut i praksis (sykepleiere og helsefagarbeidere)
- Deltatt på kartleggingsbesøk ([Live@Home.Path](#))
- Vært bidragsyter med opplæring for avdelinger i hjemmetjenesten med demensarbeidslag og tiltakspakke demens. Deltatt med undervisning totalt 5 ganger.
- Være bidragsyter og fasilitator i simuleringstrening i Agder vest
- Bidragsyter i prosjekt "Simulering av forhåndssamtaler"

5.2.1 Prosjekt «Gode demensforløp»

Jfr. Demensplan 2025 fikk alle USHT ene i Norge mulighet for å søke på prosjektmidler med fokus på gode demensforløp. Et av de viktigste hovedmålene i demensplan 2025 er at «*Personer med demens og deres pårørende fanges opp til rett tid og sikres gode og tilpassede tjenester*». For å få dette til er det viktige at det kommunale tjenesteapparatet kommer tidlig inn i et demensforløp. Rapporter viser

at det fortsatt er altfor få som utredes og som får en diagnose, eller de får diagnosen sent i sykdomsforløpet.

USHT Agder vest fikk 350 000 i midler. Vi har startet prosjektarbeidet med å ha dialogmøter med Agder vest kommunene. Alle de 10 kommunene i Agder vest ble invitert. Dialogmøtene ble gjennomført i desember -21 og samarbeidet med 6 av 10 kommuner er startet; Kristiansand, Flekkefjord, Farsund, Lindesnes, Lyngdal og Hægebostad. Dialogmøtene ble holdt sammen med ledere i de aktuelle kommunalområdene og ressurspersoner i demens. Hensikten med møtene var å kartlegge status (ble sendt ut et kartleggings skjema i forkant), fokusere på hva som fungerer bra og sette søkelys på utfordringsbilde og videre satsningsområder. USHT Agder vest ønsker å bistå kommunene med å få gode demensforløp gjennom:

- Deling av erfaringer og kunnskap om andre kommuners «suksesshistorier» med særlig fokus på; ulike avlastningstilbud til pårørende, gode overganger fra hjem til institusjon, samarbeid med fastlegene, tiltakspakke demens og tilbud til yngre personer med demens
- Bistå med kompetanseheving til ansatte
- Fokusere på tidlig innsats og gode demensforløp i nettverkssamlinger med ressurspersoner med demens
- Samarbeid gjennom felles prosjektsøknader. F eks; Palliativ plan, «pårørende- verktøykasse»

Prosjektleder for prosjektet er Anne-Marte S. Klem

5.3 Habilitering

Helsedirektoratet lanserte Nasjonal veileder - Gode helse- og omsorgstjenester for personer med utviklingshemming. Formålet til veilederen er å bidra til kunnskapsbasert praksis, riktige prioriteringer, god samhandling og redusert uønsket variasjon i kommunene. Utviklingscenteret har i sitt oppdrag å drive spredningsarbeid av veilederen ut til kommunene. Dette er gjort digitalt ved flere anledninger, med deltagelse på nasjonalt lanserings-webinar med Helsedirektoratet, regionalt webinar og deltagelse på 2-dagers workshop med ledere innen habiliteringsfeltet. Det er også delt på interkommunalt nettverk for habilitering både Agder øst og vest.

5.4 Diabetes

Det har vært gjennomført

- Seks undervisninger om basiskompetanse, med totalt 101 deltagere
- Undervisningen er gjennomført på sykehjem og hjemmesykepleie
- Basismodul om diabetes "Hva er diabetes" er i samarbeid med masterstudent fra Universitetet i Agder digitalisert i KS læring.

5.5 Kols og o2

Det har vært gjennomført

- To nettverkssamlinger for kolsnettverket, en digital og en fysisk. Den fysiske samlingen ble simulering på testsenteret prøvd ut.
- Basiskompetanse gjennomført en undervisning. Flere ble avlyst grunnet pandemien
- Det har vært jobbet med forberedelser for digitalisering av basiskompetanse om kols

5.6 Rus og psykisk helse

Det har vært gjennomført følgende i 2021:

- Basiskompetanse: gjennomført 13 basiskurs med totalt 160 deltakere, noen avlysninger grunnet pandemien. Basisundervisning i temaene psykisk helse, rus, angst og depresjon. 6 av basiskursene ble gjennomført digitalt, resterende ble gjennomført på vanlig måte.
- Nettverkssamlinger/fagdager for ressurspersoner i rus og psykisk helse (kommunalt nettverk for ansatte i Kristiansand kommune): gjennomført 2 digitale nettverkssamlinger/fagdager og 1 fysisk nettverkssamling/fagdag.
- Bidratt i prosjekt Simulering av forhåndssamtaler
- Bidratt i utvikling av digitalt basiskurs i Empatisk Kommunikasjon
- Bidratt i simuleringstrening bl.a. med scenarioskriving og rolle som fasilitator.
- Representant inn i arbeidet med systematisering av bruk av digitale verktøy innen rus og psykisk helse:
 - Nettbasert selvhjelpsprogram fra Assistert selvhjelp
 - Tilbakemeldingsverktøyet Feedback-Informed Treatment. Deltar også i nettverk for FIT region Sørlandet.
- Representant i prosjekt Mind The Gap; et samarbeid mellom SSHF, fastleger og Kristiansand kommune
- Representant i prosjekt samvalgsverktøy/beslutningsstøtteverktøy; et pilotprosjekt i regi av SSHF i samarbeid med fastleger og flere Agderkommuner inkludert Kristiansand. Pilotprosjekt er per 31.12.21 ikke startet opp enda.
- Bidratt i opplæring av frivillige arbeidere fra Røde kors som forberedelse til pandemirelatert arbeid.
- Bidratt i prosjekt Bjørnetjeneste (<https://xn--bjrnetjeneste-cnb.no/>)
- Bidratt i prosjektet Nasjonalt velferdsteknologiprogram Digital Hjemmeoppfølging Agder, med fokus psykisk helseoppfølging
- Bidratt som ekstern representant fra tjenesten i studieråd for masterprogram i psykososial helse ved UiA
- Bidratt i Covid-relatert beredskapsarbeid som bl.a. smittesporing.

5.7 Velferdsteknologi

- Koordinere internt nettverk
- Videreutvikle basiskompetanse i velferdsteknologi, inkludert digitale ressurser
- To dagers konferanse i «Samarbeid om velferdsteknologi Agder 2021» i samarbeid med USHT Agder (Øst), UiA, I4 Helse og Fylkesmannen.
- Deltatt aktivt i på ulike arenaer i Agder om velferdsteknologi, mer info på <https://www.ehelseagder.no/rkg-e-helse/>

5.8 Leve Hele Livet

To representanter fra USHT Agder vest deltok i månedlig møter med regionalt støtteapparat. En representant fra USHT Agder vest har utført sekretær oppgaver, og overtok koordineringsrollen av regionalt støtteapparat fra november 2021. USHT Agder vest deltok i koordineringen av en digital

inspirasjonsseminar 20. og 21. januar med fokus på planarbeid og aldersvennlig byutvikling for kommunene og andre interessenter på Agder. Over 100 deltakere deltok på denne samlingen. Det var deltakere fra kommunene, eldrerådene og frivillige organisasjoner. Det var gode tilbakemeldinger i etterkant og opptaket av samlingen er delt til gjenbruk i kommunene. Det ble etter dette inngått et samarbeid med KS Agder og Hisøy frivilligsentral om en søknad til KMD for en etablering av et læringsnettverk for aldersvennlig lokalsamfunn for kommunene i Agder. USHT Agder vest har hatt en koordineringsrolle i denne søknaden, og har tatt en aktiv rolle i koordineringen av dette læringsnettverket (for mer informasjon se punkt 4.11).

USHT Agder har, på lik linje med andre aktører i regionalt støtteapparat, tilbudt bistand til plan- og prosessarbeid til kommunene i 2021.